

ХЕРСОНСЬКА МІСЬКА РАДА
_____ IX сесія міської ради VIII скликання

РІШЕННЯ

від 03.09.2021 № 474
м. Херсон

Про розгляд звіту та пропозицій
тимчасової контрольної комісії
Херсонської міської ради з питань перевірки
фінансово-господарської діяльності міських
комунальних підприємств «Виробниче управління
водопровідно-каналізаційного господарства міста Херсона»
та «Херсонтеплоенерго»

Розглянувши звіт та пропозиції, а також заслухавши голову тимчасової контрольної комісії Херсонської міської ради з питань перевірки фінансово-господарської діяльності міських комунальних підприємств «Виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства міста Херсона» та «Херсонтеплоенерго» РОТОВУ А., відповідно до статті 36 Регламенту Херсонської міської ради VIII скликання, затвердженого рішенням міської ради від 11.12.2020 № 1 (зі змінами та доповненнями), керуючись пунктом 2 частини першої статті 26, статтею 48 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», міська рада

В И Р І Ш И Л А :

1. Звіт та пропозиції тимчасової контрольної комісії Херсонської міської ради з питань перевірки фінансово-господарської діяльності міських комунальних підприємств «Виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства міста Херсона» та «Херсонтеплоенерго» (далі – тимчасова контрольна комісія) стосовно проведеної у МКП «Херсонтеплоенерго» перевірки взяти до відома (додається).

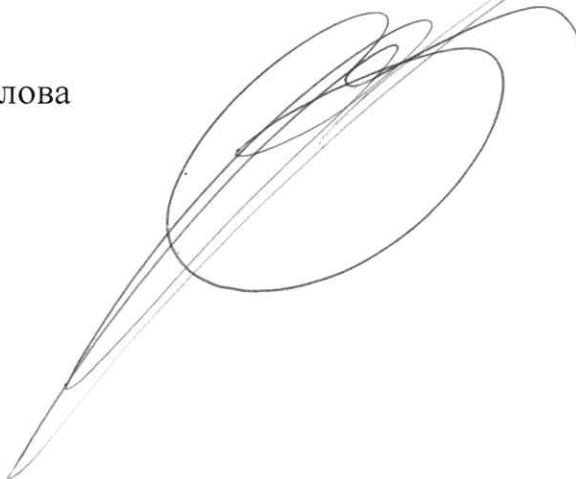
2. Заступнику міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради ПЕПЕЛЮ В., департаменту міського господарства міської ради спільно з директором міського комунального підприємства «Херсонтеплоенерго» розглянути пропозиції тимчасової контрольної комісії та вжити заходів, спрямованих на їхню реалізацію (додаються).

Про проведену роботу поінформувати депутатів міської ради VIII скликання.

3. Департаменту інформаційних технологій міської ради (ЗАРУБА І.) висвітлити дане розпорядження на офіційному сайті Херсонської міської ради та її виконавчих органів.

4. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію міської ради з питань житлово-комунального господарства, житлової політики, енергозбереження та благоустрою (РОЖКОВ Ю.) та заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради ПЕПЕЛЯ В.

Міський голова

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Ігор КОЛИХАЄВ', written over a large, faint oval stamp.

Ігор КОЛИХАЄВ

Звіт

тимчасової контрольної комісії Херсонської міської ради з питань перевірки фінансово-господарської діяльності міських комунальних підприємств «Виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства м. Херсона» та «Херсонтеплоенерго» з метою вивчення питань фінансово-економічного стану та діяльності підприємств за період 2020 рік та 1 кв. 2021 року щодо діяльності МКП «Херсонтеплоенерго»

МКП "Херсонтеплоенерго" - це міське комунальне підприємство, засноване на комунальній власності територіальної громади міста у 2001 р., яке виробляє, транспортує та реалізує тепло в м. Херсоні, забезпечує близько 50 відсотків централізованого тепlopостачання у місті. Споживачі послуг: населення (до 82%), бюджетні установи (14%) комерційні підприємства (4%). Має відповідні ліцензії на провадження діяльності на безстроковій основі.

МКП «Херсонтеплоенерго» належить громаді м. Херсона та має право оперативного управління активами згідно Статуту. Активи та їх амортизація включаються до складу балансу компанії. У компанії працює 494 співробітників (середньооблікова кількість за 2020 рік). Середній вік обладнання та мереж котелень становить більше 20 років, переважно 1978-1997 року створення.

Технічна інформація:

Тепlopостачання виконується 38 котельнями загальною установленою потужністю 559,873 МВт / год., з них найбільш потужні: вул. Ілліча, 95 Шуменська котельня – 200 Гкал/год, Острівське ш., 1 – 200 Гкал/год Таврійська котельня - 60,000 Гкал/год, вул. Богородицька (Червонофлотська), 115-24,900 Гкал/год.

-34 ЦТП, 2 індивідуальних теплових пункти та 88,6 км. теплових мереж у (двотрубному обчисленні).

Обладнання котелень, ТП т теплових мереж налічує 146 котлів, 464 одиниць насосного обладнання, 3180 засувки та 539 теплових камер. Всі котельні підприємства використовують природний газ, як паливо, і обладнані приладами обліку теплової енергії та природного газу.

На початок 2021 року з метою недопущення блокування рахунків підприємства, рішенням Херсонської міської ради від 26.02.2021 № 87 «Про зміни до бюджету Херсонської міської територіальної громади на 2021» на погашення заборгованості за рішенням суду було виділено кошти у розмірі 10 221 110,63 грн.

З 88,6 км. теплових мереж 15 км. мають 100 відсотковий знос. На 20 котельнях котельне обладнання експлуатується понад 30 років та потребує заміни, як енергоємне та морально і фізично застаріле. Кількість років експлуатації котлів значно відрізняються, із приблизно 25 роками і старше.

Мережі централізованого теплопостачання індивідуальні та центральні теплові пункти:

довжина мережі централізованого теплопостачання становить 88,6 км у двотрубному вимірі; лінійна щільність теплового навантаження МКП «Херсонтеплоенерго» складає близько 1,75 Гкал / год на кілометр, що вважається прийнятним для того, щоб система централізованого теплопостачання була конкурентоспроможною. Технологія теплового розподілу, яка в даний час використовується МКП «Херсонтеплоенерго», базується на централізованій системі теплопостачання (ЦТП).

На підприємстві існує 46 ЦТП. Навантаження, підключене до ЦТП, становить 116 Гкал/год, 68 відсотків від загального підключеного навантаження (170 Гкал/год); прямі зв'язки складають інші 32 відсотки. Чотиритрубна система використовується лише в одному ЦТП, де МКП «Херсонтеплоенерго» постачає гарячу воду. Двотрубна система, що забезпечує тільки тепло, використовується в інших місцях. Більша частина мережі використовує підземні труби в бетонних каналах або надземні труби, ізольовані мінеральною ватою. Дев'яносто п'ять відсотків трубопроводів - це ізотермічні труби "Радянського типу", з яких 65 відсотків - це підземні труби в бетонних каналах, а 35 відсотків - надземні, мінеральна вата, ізольовані труби, покриті металевими плитами. Підприємство поступово розпочало використовувати попередньо ізольовану поліуретанову трубу в нових трубопровідних спорудах. Поточна частка попередньо ізольованих труб складає 4,6 % від загальної довжини. Розрахункові втрати тепла в мережі складають більше 45000 Гкал на рік.

Висновки комісії сформовано за окремими операціями та на підставі інформації, наданої менеджментом підприємства.

Фінансова звітність за 2020 рік.

Аналізуючи інформацію, наведену у фінансовій звітності підприємства за 2020 рік, зауважуємо на наступному:

Активи підприємства станом на 31.12.2020р.

АКТИВ	На початок звітного періоду (тис.грн.)	На кінець звітного періоду (тис.грн.)	Абсолютне значення змін (тис.грн. та у %) ↑збільшення ↓зменшення	примітки
Нематеріальні активи(балансова вартість)	133	100	↓33тис.грн. або 25%	За рахунок нарахованої амортизації
Незавершені капітальні інвестиції	57493	56741	↓752тис.грн. або 1,3%	Не зрозумілі та не прозорі критерії прийняття управлінських рішень щодо інвестиційної політики підприємства. Див. пояснення Стор.3 п.1
Основні засоби (балансова вартість)	52277	52936	↑659тис.грн. або 1,3%	Фактично 68% від первісної вартості амортизовано, що вказує на негативні процеси

				із фізичним зносом виробничих фондів. Також, первісна вартість повністю амортизованих основних засобів складає 31902 тис.грн., що лише підтверджує висновки. Стор.4 п.2
Відстрочені податкові активи	15563	24077	↑8514 тис.грн. або 54,7%	Розрахунок не надано Стор.6 п.3
Запаси	2024	2642	↑618 тис.грн. або 30,5%	За рахунок акумулювання та зростання виробничих запасів на кінець року Стор 7.п.4
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	126584	169763	↑43179 тис.грн. або 34,1%	Переважно приріст за рахунок неплатежів населення Стор 7.п.5
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	27896,0	37460	↑9564 тис.грн.	Збільшено аванси на реконструкцію котелень
Дебіторська заборгованість за розрахунками: з бюджетом	3883	1070	↓2813 тис.грн.	
Інша поточна дебіторська заборгованість	20	268	↑248 тис.грн.	
Гроші та їх еквіваленти	15137	6041	↓9096 тис.грн.	показник ліквідності не відповідає нормативному рівню
Витрати майбутніх періодів	2640	3967	↑1327 тис.грн.	
Інші оборотні активи	21268	22355	↑1087 тис.грн.	
Усього активи	324918	377420	↑52502 тис.грн.	Збільшення за рахунок переважно зростання дебіторської заборгованості та нарахування ВПА

П.1 Капітальні інвестиції у створення необоротних активів на початок та на кінець року без змін 73,3 тис.грн., та кап.інвестиції у необоротні активи за рахунок інвестиційної програми та використання коштів МБРР на початок 56071,4 тис.грн. на кінець періоду 56320,0 тис. грн.

Висновки щодо наслідків наявності непродуманої інвестиційної політики ґрунтуються на факті проведених капітальних інвестицій (переважно за рахунок залучених коштів), та не введених в експлуатацію на протязі року

об'єктів, що призводить до недоотримання амортизаційних нарахувань та некоректного формування тарифу, відповідно до збільшення збитків за рахунок не покриття усіх витрат та неможливості у подальших періодах направити кошти амортизаційних відрахувань на проведення ремонтних робіт, адже такого ресурсу підприємство себе позбавило при розрахунку тарифу.

Не сформовано амортизаційний фонд. Орієнтовна недоотримана сума амортизації за рік до 4 000 000,0 грн.

Є питання щодо супроводу виконання контрактів, адже оплати за ними проведено, але об'єкти, підприємством не прийнято до експлуатації. При цьому в ході перевірки документів комісії не надано жодного документу, який би підтвердив проведення підприємством претензійно-позовної роботи стосовно неможливості прийняття об'єктів в експлуатацію, не здійснено розрахунку витрат на покриття збитків, які нанесені діями постачальника, адже підприємство фактично позбавлене можливості отримати фінансовий ресурс у вигляді амортизації для віднесення у тариф та ефективно використовувати такі об'єкти.

Обґрунтування такого висновку спирається на факт не введення в експлуатацію станом на 31.03.2021р. 5 котелень та ЦТП. роботи проводились Компанією «ЕНЕРТЕКС» Франція та представництвом цієї компанії в Україні.

Контракт UDHEEP-KHE-ICB-04-1 від 09.08.2018р., предмет контракту – реконструкція п'яти котелень та центрального теплового пункту в м. Херсоні, вартість контракту 2327999,32EUR, фактично сплачено 1108737,86 EUR за рахунок залучених коштів. Роботи вже не виконуються з лютого 2020 р. Були зауваження до будівельно-монтажних та пуско-налагоджувальних робіт, які виконані не в повному обсязі. Однак ці котельні використовувались у виробничій діяльності з централізованого теплопостачання у опалювальні періоди 2019-2020р та 2020-2021р. без введення в експлуатацію. **Рішення про використання котелень було прийнято керівництвом підприємства, що могло привести до виходу з ладу встановленого нового обладнання і підприємство не мало би можливості звернутися до постачальника з вимогою про усунення недоліків, що виникли в термін дії гарантії.** Остаточного акту приймання-передачі робіт не існує, контракт з підрядною організацією пролонговано, та замість 10 місяців вже на строк 32 місяця та 15 днів, таким чином юридично роботи тривають. Фінансові санкції за порушення строків не було пред'явлено до виконання підряднику.

Комісія звертає увагу:

- на факт використання коштів капітальних інвестицій у необоротні активи, які на даний час не можуть бути введені у експлуатацію внаслідок їх невідповідності технічним вимогам, але які використовуються у діяльності

- на бездіяльність відповідальних осіб підприємства з цього приводу та ризиків, що могли б привести, у разі аварійних ситуацій на цих об'єктах, до порушення технічних, експлуатаційних вимог експлуатації об'єктів та, як наслідок, фінансових збитків.

П.2 Первісна вартість повністю амортизованих основних засобів складає 31902 тис.грн., але ці об'єкти продовжують використовуватися, що свідчить про їх споживчу вартість. Відповідна дооцінка таких об'єктів обов'язкова для таких випадків та має суттєвий вплив на показники фінансової звітності в цілому та на власний капітал також. **Але станом на 31.12.2020р. менеджментом підприємства не проведено цю роботу, що призвело до суттєвих викривлень показників фінансового стану підприємства, адже це 20 % від первісної вартості.**

За рахунок залучених коштів було укладено контракт UDHEEP-KHE-ICB-06 від 31.10.2016р. з ТОВ «КОМЕНЕРГОСЕРВІС», предмет – реконструкція інженерних введів багатоквартирних житлових будинків з встановленням приладів обліку теплової енергії та закупівлю установки для перевірки приладів обліку теплової енергії та метрологічного забезпечення лічильників і витратомірів рідини в м. Херсоні, загальна вартість 18 057 671,01грн., повністю сплачена, у т.ч.:

- вартість калібрувальної установки 5 160483,33 грн. (крім того ПДВ 1032096,97 грн.);

- монтаж проливного устаткування для установки 41666,67 грн. (крім того ПДВ 8333,33 грн.).

Таким чином, вартість калібрувальної установки склала 5 202 150,0 грн. (крім того ПДВ 1040430 грн.). Акт приймання-передачі установки №2/7 підписано 01.06.2018р., введення в експлуатацію згідно наказу №91 пройшло 31.03.2020 р. та нарахована амортизація за 2020 рік склала 172885,04 грн. та за 1кв. 2021 р. 64831,89 грн.

Зазначена витрата кредитних коштів викликає сумніви щодо доцільності, адже підприємство не використовує у своїй діяльності таку установку. Для поточного проведення перевірки приладів замовляє послуги ДП ХНВЦСМС або ФОП. 140 вузлів обліку в межах контракту на їх придбання були повірені та ці послуги оплачені окремо.

Щорічна потреба в послугах перевірки до 100 тис. грн. Адже тільки утримання установки та персоналу будуть коштувати теж 100 тис.грн.

Установка не використовувалась, але з моменту вводу в експлуатацію нараховувалась амортизація, таким чином на даний час нанесено збитків на суму 237716,93 грн. в частині амортизаційних нарахувань.

Загальні витрати коштів, пов'язані з калібрувальною установкою, складаються з наступного:

- Вартість установки усього 6242580,00 грн.
- Реконструкція приміщення ЦТП-26 для улаштування установки 3718228,82 грн.
- Відсотки, нагляд та ін. умовно біля 2% або 200000,00 грн. за рік;
- Навчання персоналу

Загальна вартість 10160,8 тис.грн. , без ПДВ 8500,7 тис.грн. тільки станом на сьогодні, адже відсотки щорічні будуть збільшувати суму.

Використовувати повірочну техніку без отримання відповідної сертифікації недоцільно, адже засвідчити результат перевірки може лише сертифікований

метролог. Таким чином, установка не має підґрунтя для використання. Керівництвом підприємства допущено неефективне розпорядження кредитним ресурсом, від **операції в окремому** обліку і надалі слід очікувати збитки.

Наявна інформація від робітників підприємства щодо спільного використання цього майна через ФОП Левченко Ю.Г., який надає послуги з ремонту, повірки лічильників води.

Потрібно визначитись з подальшим використанням цієї установки. Провести переговори з постачальником щодо можливості повернення або продажу. Провести пошук можливих покупців для повернення коштів та направлення на економічно **обґрунтовані** витрати з максимальною ефективністю за короткій термін. Кошти, отримані від продажу направити на погашення зобов'язань з кредиту.

Аналізуючи операції з необоротними активами, комісія звернула увагу на придбання за рахунок кредитних коштів за контрактом UDHEEP-KHE-ICB-06 від 31.10.2016р. з ТОВ «КОМЕНЕРГОСЕРВІС» 140 шт. приладів обліку теплової енергії, загальна вартість 5944,3 тис.грн., контракт повністю оплачено. Прийнято за актом приймання-передачі усі 140 шт. у періоді:

08.2017р. – 11 шт., вартістю 481931,74 грн., введення в експлуатацію від 01.03.2018р. акт №62/1

09.2017р.- 15 шт., вартістю 562507,00 грн., введення в експлуатацію від 01.03.2018р. акт №62/1

10.2017р.- 23 шт., вартістю 968457,17 грн., введення в експлуатацію від 01.03.2018р. акт №62/1

12.2017р.- 20 шт., вартістю 814205,80 грн., введення в експлуатацію від 01.03.2018р. акт №62/1

02.2018р. – 2 шт., вартістю 71023,14 грн., введення в експлуатацію від 01.03.2018р. акт №62/1

06.2018р. – 69 шт., вартістю 3046159,68 грн., введення в експлуатацію від 01.08.2018р. акт №135.1

Однак, вузли обліку у кількості 4 шт. були викрадені, як слідує із заяв до правоохоронних органів та вироку Херсонського міського суду Херсонської області від 16.07.2019 р. в періоді:

з 26.04.2018р. по 30.04.2018 р. з об'єкту буд. 27-а вул. Петренка (Михайлівська)
з 01.05.2018р. по 23.05.2018р. з об'єкту буд. 29 по вул. Петренка (Михайлівська)

з 06.05.2018 по 08.05.2018р. з під'їзду №2 буд.2 по вул..Комунарів

з 17.10.2018р. по 17.10.2018р. з підвального приміщення 1 під'їзду буд. №5 по вул. Портовій чим нанесено збитки підприємству на суму 178881,8 грн.

За цими адресами згідно первинних документів підприємства, введення в експлуатацію проведено в серпні 2018р, та від постачальника вузли отримані були у червні 2018р., а викрадені у періоді до оформлення цих первинних документів.

Тобто відповідальні особи підприємства склали завідомо неправдиві документи, які мали за мету викривлення подій у обліку

підприємства. З огляду на закриття провадження ці факти могли бути і не дослідженими.

Також, факти крадіжки на підприємстві не поодинокі, так зі складу підприємства викрадено 10 електродвигунів, які були демонтовані в рамках проведення реконструкцій. За даними обліку вони мали незначну цінність у грошовому вираженні, але фактично були в робочому стані та мали справедливую вартість, яку підприємство не переглядало як того вимагають стандарти бух обліку.

Повертаючись до встановлених вузлів обліку, зауважимо, що у відповідності до ЗУ №2119 від 22.06.17р. «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» та за встановленою цим законом процедурою, витрати на оснащення будівлі вузлами комерційного обліку, здійснені оператором зовнішніх інженерних мереж, відшкодовуються споживачами відповідних комунальних послуг, а також власниками (співвласниками) приміщень, обладнаних індивідуальними системами опалення та/або гарячого водопостачання у такій будівлі, шляхом сплати внеску за встановлення вузла комерційного обліку який сплачується виконавцеві відповідної послуги.

Менеджмент підприємства не уклав відповідні угоди з власником (співвласниками) будівель, де встановлені придбані вузли обліку та відповідно не нараховував внески за відшкодування витрат за їх установку, чим нанесені підприємству збитки у вигляді недоотримання виручки близько 4 млн.грн з урахуванням відсотків, які можливо було також віднести на відшкодування.

П.3 Відстрочені податкові активи на кінець 2020 року у балансі збільшилися майже на 8514 тис.грн., відповідно у цій сумі проведено зменшення отриманого збитку у т.ч. за рік 2020 та склали 24077 тис.грн. на кінець року. Розрахунок підприємства за джерелами такого нарахування, під час перевірки, не надано. Тому є сумніви щодо безпідставного нарахування ВПА, адже підприємство збиткове у податковому обліку та з огляду на фінансове становище, знаходиться у кризовому стані, вірогідність отримання прибутку у поточному році є сумнівною.

Стисло (можливо, але суть можна зазначити) – це скориговане зменшення збитку на умовний податок на прибуток, який очікується у наступних періодах, хоча менеджмент звісно може бути настільки оптимістами, та очікувати значний прибуток. Все ж таки більше схоже на маніпуляцію з сумою отриманого збитку, для усунення сумнівів потребує думки аудитора.

«П(С)БО 17 «Податок на прибуток» залишає за підприємством право нараховувати у бухобліку «збиткові» відстрочені податкові активи (ВПА). За визначенням з п. 3 П(С)БО 17 такі ВПА є сумою податку на прибуток, яка підлягає відшкодуванню в майбутніх періодах (!) унаслідок, зокрема, перенесення податкового збитку, не включеного до розрахунку зменшення податку на прибуток у звітному періоді.

Комісія звертає увагу! ВПА виходячи із суми податкового збитку визнають лише за умови, що в майбутньому підприємство очікує отримання прибутку, достатнього для відшкодування таких збитків (п. 8 П(С)БО 17, лист Мініфіну від 16.01.2003 р. № 053-191).»

П.4 Приріст абсолютного вираження запасів сформовано за рахунок виробничих запасів, слід звернути увагу на постійне зростання цього показника, адже це свідчить про зниження ефективності використання запасів та відтік ресурсів на створення складських запасів, замість направлення їх на більш першочергові завдання. Необхідно терміново провести інвентаризацію, виявити неліквіди, сформувати мінімально необхідний рівень запасів та оптимізувати до цього рівня показник запасів.

П.5 Звертаємо увагу щодо динаміки зростання дебіторської заборгованості за послуги ↑43179 тис.грн. або 34,1%, переважно за рахунок збільшення неплатежів населення на суму 36699,1 тис.грн.

Станом на кінець 2020 року загальна сума складає 169763 тис.грн., із неї з терміном від 18 до 36 місяців 23592 тис.грн. За інформацією начальника юридичного відділу, підприємство проводить претензійно-позовну роботу своїми силами.

Становище з неплатежами загрозливе та потребує більш кардинального рішення, можливо за рахунок єдиного органу стягнення для усіх комунальних підприємств, або проведення тендеру серед колекторських компаній на найбільш вигідну пропозицію.

Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами, з бюджетом, Інша поточна дебіторська заборгованість, Витрати майбутніх періодів, Інші оборотні активи потребують додаткового дослідження та вивчення.

- Пасив підприємства станом на 31.12.2020р.

ПАСИВ	На початок звітного періоду (тис.грн.)	На кінець звітного періоду (тис.грн.)	Абсолютне значення змін (тис.грн. та у %) ↑збільшення ↓зменшення	примітки
Зареєстрований капітал	112720	112878	↑158 тис.грн.	Внески до капіталу
Додатковий капітал	158	0		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	(141748)	(176139)	↑34391 тис.грн.	Отриманий збиток за 2020 рік
Вилучений капітал	(140)	(140)		
Усього власний капітал	(29010)	(63401)	↑34391 тис.грн.	Зміни зумовлені зростанням збитків які вже повністю поглинули показник статутного капіталу, що свідчить про термінове вирішення питання, так як це не відповідає законодавчим вимогам. Вирішення: усе

				фінансування з боку місцевої влади проводити через внески; проведення дооцінки ОЗ, перегляд тарифу на безбитковість; внутрішні резерви
Інші довгострокові зобов'язання	104332	117849	↑13517 тис.грн	Зростання заборгованості за кредитом МБРР
Поточні зобов'язання та забезпечення	249596	322972	↑73376 тис.грн.	Зростання заборгованості за енергоресурси
Усього пасив	324918	377420	↑52502 тис.грн.	За рахунок зростання збитків та приросту заборгованості за залученими коштами та перед постачальниками енергоресурсів

За коефіцієнтним аналізом слідує, що підприємство знаходиться в кризовому становищі, потерпає від нестачі коштів, потребує термінового втручання власника для взяття підприємства під контроль з метою виведення із кризового становища. Головними причинами збитковості є:

- *Незадовільний стан матеріально-технічної бази та неефективне управління підприємством;*
- *Не покриття тарифом у повній мірі операційних витрат підприємства та не включення інвестиційної складової;*
- *Низька платіжна дисципліна споживачів.*

Виникає замкнене коло, коли міська влада повинна покривати збитки підприємства через неефективність виробництва та не залишається коштів на інвестиції у енергоефективність.

Діючі кредитні угоди

МКП «Херсонтеплоенерго» приймає участь в реалізації проекту підвищення енергоефективності в секторі централізованого теплопостачання України, який фінансується за рахунок коштів позики МБРР. На виконання укладені угоди – договори субкредитування №13010-05/105 та №13010-05/106 від 20 листопада 2014 року.

Як слідує із наданого менеджментом опису проекту, заходи здійснюються за Планом закупівель, який формує підприємство та подає на розгляд та затвердження Координатору Проекту – заступнику міністра Мінрегіонрозвитку.

Проект «Підвищення енергоефективності в секторі централізованого теплопостачання України» Угоди про позику №8387-UA та TF016327, затверджено координатором проекту, та в ньому передбачено підприємству кредитний ресурс 24670000 дол.США. Проект є найбільшим інвестиційним проектом в Україні у сфері енергоефективності. Програма почала діяти у травні 2014 року та узгоджена на строк до жовтня 2020 року Учасники проекту

відбиралися при підписанні договору між Урядом та МБРР, тож приєднатися до програми наразі неможливо.

Участь МКП «Херсонтеплоенерго» в реалізації проекту відбувається на підставі двох договорів субкредитування: №13010-05/105 та №13010-05/106 від 20.11.2014р. **в загальній сумі 21 647 000дол.США.**

Умови фінансування:

-за рахунок позики МБРР. Позика складається із частини МБРР та частини ФЧТ (фонду чистих технологій), наданої через МБРР;

-за джерелом фінансування МБРР – разова комісія 0,25%, відсоткова ставка на основі LIBOR+« змінний spread», яка встановлюється кожні півроку (двічі), послуги Мінфіну 0,01% річних від вибраної та не погашеної суми субкредиту; термін реалізації Проекту 7 років (2014-2021), термін погашення – 18 років, пільговий період 5 років. Відсотки встановлені станом на 15.12.20р.-0,91%, за 2019рік-2,38%.

- за джерелом фінансування ФЧТ – разова комісія 0,45%, фіксована ставка 0,75% річних на залишок коштів, послуги Мінфіну 0,01% річних від вибраної та не погашеної суми субкредиту; термін реалізації Проекту 7 років (2014-2021), термін погашення – 20 років, пільговий період 10 років.

Відсотки за надання гарантій МФУ 0,01%. Передбачена можливість дострокового погашення. Як зобов'язання прописано утримання групи реалізації проекту (до 2%).

Загалом кумулятивний відсоток плати за користування коштами не перевищує 3 відсотка річних, тому ці умови вважаються чи не найсприятливими для проведення заходів енергоефективності теплопостачальними компаніями.

Станом на 31.03.2021р. всього залучено 4 682 870,52дол.США./130 582 781,02 грн.

Термін погашення тіла відповідно до графіку настав з 15.06.2019р. та по грудень 2020 р. у сумі 654421,79 дол.США. Також існує заборгованість за нарахованими процентами у сумі 203176,57 дол.США. Разом 857598,36 дол.США/

Станом на квітень 2021р. Загальна заборгованість у відповідності до наданої інформації МКП Херсонтеплоенерго про нарахування Міністерством фінансів України платежів за позиками №8387-UA та №TF016327 від 26.05.2014 року складає (курс НБУ на 31.03.2021р.):

- Відсотки 202331,55\$/5642055,74грн.
- Відсотки МФУ 845,02\$/23563,55 грн.
- Тіло позики 654421,79\$/18248682,50 грн.
прострочене
- Пеня та штрафні санкції 1810647,87 грн

Загальна заборгованість складає 25 724 949,66 грн. Власних коштів або іншого ресурсу для погашення заборгованості підприємство не має та потребує термінового вирішення питання. Слід зазначити, що у відповідності до укладеної угоди від 20.11.2020 року МФУ повинен

зробити перерахунок пені за 2020 рік, але на разі підтверджуючого перерахунок документу ще не має.

Рішенням Херсонської міської ради від 20.05.2021 р. № 231 «Про зміни до бюджету Херсонської міської територіальної громади на 2021 рік» виділено кошти на погашення тіла кредиту та заборгованості КП «Херсонтеплоенерго» у сумі 26 262 201,13 грн.

Разом з цим, треба зазначити, що за п'ятиріччя від початку дії угоди зобов'язання повернення тіла кредиту та сплати відсотків у наступних періодах взагалі ніяким чином не були менеджментом підприємства прогнозовані та не зроблені підготовчі кроки до вирішення питання.

У відповідності до договору про субкредитування №13010-05/106 від 20.11.2014р.

у ст. VI Забезпечення виконання зобов'язань зазначено, що з метою виконання взятих зобов'язаньСубпозичальник вживає усіх необхідних заходів для забезпечення отримання у кожному фінансовому році після фінансового року, який закінчується 31.12.2016 року, загальних доходів щонайменше у сумі, яка складається з суми загальних операційних витрат та суми, на яку зобов'язання з обслуговування боргу перевищують загальну суму амортизаційних відрахувань, як передбачено положеннями Угоди про реалізацію Проекту між МБРР та Субпозичальником.

Аналіз законодавчих актів в сфері теплопостачання дозволяє стверджувати про наявність можливості передбачати в тарифі розмір інвестиційної складової на підставі затвердженої уповноваженим органом інвестиційної програми та передбачати фінансові платежі за отриманими кредитними ресурсами, особливо за міжнародними програмами співробітництва. Орган який має повноваження на затвердження інвестиційної програми з листопада 2017р. є виконавчий комітет Херсонської міської ради. (ЗУ «Про теплопостачання», ЗУ «Про ціни і ціноутворення», Затверджений Наказом Мінрозвитку Порядок розроблення, погодження та затвердження інвестиційних програм суб'єктів господарювання у сфері теплопостачання №191, та Порядок №630, Постанова КМУ від 1 червня 2011 р. № 869, Наказ МінЖКГ від 12.09.2018 № 239 та інш.).

Використання коштів інвестиційної складової провадиться із спец рахунку. На зазначений спец рахунок перераховують кошти в частині інвестиційної складової у тарифі з отриманої виручки щоденно.

Згідно з п.10, п.12 Постанови КМУ від 18 червня 2014р. №217 «Про затвердження Порядку розподілу коштів, що надходять на поточні рахунки із спеціальним режимом використання для проведення розрахунків із постачальником природного газу, на якого покладено спеціальні обов'язки» - для нелецензіатів НКРЕКП теплопостачальних компаній, Комісія щомісяця на підставі даних таких компаній розраховує нормативи перерахування коштів з урахуванням граничного нормативу перерахування коштів на поточний рахунок теплопостачальної (теплогенеруючої) організації, що включають у т.ч.

витрати на фінансування інвестиційних програм, які схвалені Комісією **або погоджені органами місцевого самоврядування.**

За період з початку дії Проекту жодна інвестиційна програма підприємства не була затверджена у відповідності до порядку такого затвердження, що унеможливило використати таке джерело фінансування заходів інвестиційних програм.

У 2018 та 2020 роках менеджмент підприємства розробив інвестиційну програму, яку погодив Директор департаменту ЖКГ Херсонської міської ради на той час Войтенко О., чим перевищив свої повноваження, так як погодження та затвердження інвестиційних програм це є прерогатива органу місцевого самоврядування, що забезпечує формування та реалізацію політики у сфері житлово-комунального господарства, а саме – виконавчого комітету Херсонської міської ради.

З початку отримання першого фінансування у 2016 році і до поточного моменту менеджмент підприємства фактично одноосібно приймав рішення щодо першочергових заходів для використання кредитного ресурсу, допустив їх неефективне використання, що призвело до недоотримання очікуваного ефекту від заходів з підвищення енергоефективності; не передбачив на протязі п'яти років джерела покриття витрат на виконання Програми, адже жоден нормативний документ не обмежує право підприємства передбачити прибуток у тарифі, який повністю за згодою виконавчих органів направити на фінансування повернення запозичень, а амортизаційні відрахування у складі тарифу направити на ремонти. Це не були би такі великі кошти для громади, адже є можливість дострокового повернення та планомірного розподілу залученого кредитного ресурсу по періодам повернення, що допомогло зменшити відтік коштів на відсотки та повністю унеможливити виникнення штрафних санкцій і пені за невиконання.

Потрібно терміново переглянути програму, розробити під неї інвестиційну програму, скоригувати цілі використання коштів, підготувати довгостроковий план! повернення ресурсу за джерелами та періодам, та затвердити виконавчим комітетом, ввести особистий контроль і відповідальність за виконанням цього плану виходу з кризового становища, адже це тільки перші суми до повернення та с кожним періодом будуть додаватися нові.

ЗАВДАННЯ:

В продовження роботи комісії необхідно дослідити наступні питання:

- Провести повну інвентаризацію по п'яти модернізованим котельням та дослідити питання взяття на облік.
- Здійснити перевірку демонтованого устаткування в зв'язку з модернізацією, дослідити акти демонтажу, реалізацію та оприбуткування коштів.
- Скласти перелік питань, які потребують обов'язкового затвердження на виконкомі з боку підприємства

- Дослідити наявний на підприємстві автотранспорт та його використання.
- Підготувати рішення виконкому щодо звернення в НКРЕКП щодо затвердження тарифів.
- Керівнику підприємства підготувати інвестиційну програму на 2021-2022 роки.
- Управлінню комунальної власності, керівнику підприємства провести повну інвентаризацію активів.
- Дослідити контракти з постачальниками, план закупівель первинний та факт виконання, у т.ч. перекладання зовнішніх мереж
- Вул. Піонерська 3 доцільність повторної заміни обладнання (димова труба).

Розгляд впровадження Проекту через долучених до роботи РГУП консультантів по використанню коштів на провадження Проекту.

Використані документи:

- Угода про позику «Підвищення енергоефективності в секторі централізованого теплопостачання України» №8387 – UA від 26.05.2014р.
- Угода про позику «Підвищення енергоефективності в секторі централізованого теплопостачання України» №TF016327 від 26.05.2014р. (від імені Фонд Чистих Технологій)
- Договір про субкредитування №13010-05/105 від 20.11.2014р. – ліміт 20 003 000 дол.США . що включає початкову разову комісію 0,25% або 48000 дол.США.
- Договір про субкредитування №13010-05/106 від 20.11.2014р. – ліміт 1 647 000 дол.США . що включає початкову разову комісію 0,45% або 7000 дол.США.
- Субкредит надається на цілі, визначені Угодою про позику (ФЧТ), закупівля відповідно до положень розділу III Додатку 2 до Угоди про позику ФЧТ , примітка:**існує заборона внесення змін до установчих документів окрім тих, що стосуються збільшення статутного капіталу.**
- Посібник з відбору та наймання консультантів позичальниками світового банку.
- На виконання проекту підвищення енергоефективності... усіма учасниками, впроваджено операційний посібник, погоджений Світовим банком та затверджений наказом МинЖКГ України від 19.11.2014р.№319.
- Схема впровадження Проекту:

Загальне Управління проектом здійснює Координатор проекту (Заступник міністра) за створенням ЦГУП – центрального підрозділу управління проектом.

На рівні КП організовується РГУП, яка відповідає за повсякденне управління та реалізацію відповідної частини Проекту на місцевому рівні від імені комунального підприємства та координує свою діяльність із ЦГУП.

Аналіз вищезазначених документів підтверджує висновок, що фінансування РГУП може здійснюватись за рахунок коштів Позики, та не є обов'язковою умовою впровадження Проекту, рішення щодо залучення консультантів повністю покладено на розсуд керівництва Субпозичальника.

Склад РГУП повинен включати щонайменше наступних спеціалістів:

- Керівник
- Спеціаліст з фінансового менеджменту
- Спеціаліст із закупівель
- Інженер
- Еколог
- **Інший додатковий персонал на розсуд керівництва.**

Висновок: не існує обов'язку щодо залучення індивідуальних консультантів (ІК) щодо супроводу Проекту. Функції спеціалістів (виключенням є послуги, які потребують відповідної сертифікації виконавця, наприклад технагляд та проектування) або виконуються штатними співробітниками достатньої кваліфікації, або за рішенням керівництва залучаються для реалізації Проекту та відповідно фінансуються із коштів Проекту.

Наказ на Створення РГУП та подальші зміни в складі не надано для ознайомлення.

На ознайомлення надано контракти, акти наданих послуг та звіти з розшифровкою використаного часу ІК на надання послуги, у наданні копій керівництвом було відмовлено.

Інформація залучення консультантів наведена у таблиці:

Компонент	ІК	Контракт	Період контракт у	Період затвердж ення плану	Кошторисна вартість, план дол..США	Вартість контракт у, дол..СШ А	Сплачено станом на 01.04.2021р. , дол..США	Див. Примітки*
Послуги фінансового менеджмент у	ФОП Ведяшкіна	UDHEEP -КНЕ- ОС-FM- 01	21.04.201 6/ 30.10.202 1р.	10.2015р	60000,00	70232,62	58463,72	Наявні ознаки завищення вартості наданих послуг за період перевірки; відсутні ґрунтовні підстави для утримання консультанта
Послуги закупівель	ФОП Саркісов		18.01.201 6/01.07.2 016, припинен ня дії	10.2015р	60000,00	6582,44	6582,44	Період дії не досліджувався
	ФОП Чередніченко	UDHEEP -КНЕ- ОС-PS-02	01.09.201 6/27.06.2 018, припинен ня дії			23412,94	23412,94	Період дії не досліджувався
Послуги перекладу	ФОП Яреца/	UDHEEP -КНЕ- ОС-TS-03 (та 04)	14.042016 /01.11.20 18, припинен ня	10.2015р	4500,00	4413,84	4413,84	Період дії не досліджувався
	ФОП Чернішева	UDHEEP -КНЕ- ОС-TS-03 (та 04)	01.02.201 9/30.10.2 021		20000,00	20000,00	3692,32	Період дії не досліджувався
Спеціаліст з технічного нагляду- інженер	ФОП Смагін	UDHEEP -КНЕ- ОС-EN- 05	01.02.201 9/30.10.2 021	03.2019р	29000,00	42113,32	30413,41	Наявні ознаки завищення вартості наданих послуг за період перевірки, дублювання функцій між співробітниками підприємства, представниками підприємства з технагляду та супроводу Проекту; відсутні ґрунтовні підстави для утримання консультанта
Спеціаліст з охорони довкілля	ФОП Капітанюк	UDHEEP -КНЕ- ОС-ES-06	01/05/201 9/27/12/20 19р припинен ня дії	03.2019	30000,00	12000,00	12000,00	Наявні ознаки завищення вартості наданих послуг за період перевірки
Підготовка проектної документації і стадія РД для реконструкції теплових мереж в м.Херсоні	ФОП Демчук О.В.	UDHEEP -КНЕ- ОС-IC-07	02.01.202 0/20.10.2 021	08.2019	100000,00	100000,00	99000,00	Не прозорий вибір консультанта, відсутність акту приймання-передачі предмету послуги - проекту, відсутність документа проходження ДЕ; відсутні ґрунтовні підстави щодо вибору стадій проекту для проектування
Розробка техніко- економічного обґрунтуван ня нової фази проекту в м.Херсон для 2021- 2025 років				08.2019	150000,00	0	0	Ще не проведено процедури закупівлі, контракт не укладено

Загалом, дол.СШ А	453500,00	278755,16	237978,67	Загальне виконання надання послуг 85% від контракту
Загалом, гривень			6289657,45	Або 5,3% від загальної суми використаних коштів (6 289 657/118 809 144) тоді як планом передбачено 2%

Примітки***Грунтовність висновків, зазначених у примітках таблиці у наступному:**

- Залучення консультанта на послуги фінансового менеджменту має на меті документальний супровід реалізації Проекту, складання звітів, підготовку транзакцій, відображення в обліку проведених облікових операцій та таке інше. Дії щодо документального супроводу чітко регламентовано у відповідності до Операційного посібника, також представниками ЦГУП надається консультаційна допомога при складанні або підборі супровідних документів. Штат бухгалтерії, окрім інших співробітників з обліку окремих дільниць обліку, налічує 7 професіоналів з відповідними дипломами та кваліфікацією, на чолі з головним бухгалтером, провідним бухгалтером та заступником, що в повній мірі дозволяє виконати таку роботу за додаткові матеріальні стимули. Звісно, це припущення, але в умовах постійного кризового становища та заборгованості з виплати заробітної платні, в першу чергу потрібно забезпечувати належні умови для штатних робітників та якщо і придбавати послуги консультантів, то у найбільш економічно вигідний спосіб. Саме так впроваджували Проект, наприклад, КП «Харківські теплові мережі», КП «Тернопільміськтеплокомуненерго» - взагалі не був залученим ІК, або КП «Миколаївоблтеплоенерго» - при спів ставних планових сумах участі в Проекті, вартість залученого ІК дешевше на 15 тис.дол.США Діяльність консультанта за період дії контракту коштувала підприємству 1590,5 тис.грн. Припускаємо, що у звітах до актів виконаних робіт за 2020 рік та 1 кв.2021р. було завищено кількість годин, адже за цей період або взагалі не було транзакцій та актів від підрядників, окрім консультантів! та коштувало це підприємству спів ставно з періодом інтенсивного впровадження проекту. Наприклад, послуги ІК за період 01-03.2020р. коштували підприємству $1361+1361+810,12=3532,12$ дол.США або оплачено 55 днів роботи, за цей період прийняті акти консультантів у кількості 10 та підрядників 3 та оплат у кількості 7 транзакцій. З а 1 кв. 2021р. взагалі практично не має обігу документів, окрім актів консультантів, але діяльність консультанта коштує $1361+1361+1361=4083$ дол.США. Тобто обіг документів в обробітку не відповідає термінам опрацювання для високої кваліфікації виконавця, звісно є ще нарахування курсових різниць та звіти на ЦГУП, але інформація має електронний характер та її обробіток не займає багато часу при сумлінному та у відповідний час проведеному документообігу. До того ж без пояснень залишились дії ІК та керівництва підприємства у ситуації, коли ІК підготовлено пакет документів для отримання кредитних коштів, отримано погодження та перерахування коштів на рахунок підприємства але подальше перерахування постачальнику не проводиться. Наприклад, залишки коштів на спеціальному валютному рахунку Укрексімбанк (кредитний ресурс), станом на:

01.01.2019р. – 23520,6 тис.грн.; на 01.01.2019 р. – 52585,0 тис.грн.; станом на 01.01.2020р. – 13762,0 тис.грн., період затримки від 20 до 60 днів.

Таким чином, отримано платний ресурс, за який доведеться сплачувати відсотки але цільове використання не забезпечено на протязі тривалого часу. Якщо це помилка у плануванні транзакцій, то вона досить дорого коштує підприємству, наприклад за І кв.2019 року нарахування відсотків на кредитні кошти без руху на спеціальному валютному рахунку Укрексімбанк підприємства склали понад 330 тис.грн. Це прямі збитки підприємства в наслідок відсутності коректного планування використання кредитних коштів з метою економії майбутніх платежів за такий ресурс. За оцінкою такі втрати тільки від нарахування відсотків за період 01.2018 по 31.12.2020 складають до 1 мільона гривень.

- Спеціаліст з охорони довкілля, ІК, з оплатою 1500 дол.США/місяць, надавав консультаційні послуги, які перелічені у звітах та які, на нашу думку, ідентичні інформації, розміщеної у вільному доступі на сайті Міністерства захисту довкілля. Спеціаліст коштував підприємству 12000 дол.США. Підтвердження того, що ІК приймав безпосередньо участь у створенні документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та сам висновок пред'явлені не були.

- Спеціаліст з технічного нагляду-інженер, ІК. Вартість послуг для підприємства склала 30413,41 дол.США. Наявні ознаки завищення вартості наданих послуг за період перевірки, дублювання функцій між співробітниками підприємства, представниками підприємства з технагляду та супроводу Проекту; відсутні ґрунтовні підстави для утримання консультанта, адже на підприємстві є достатній штат технічних спеціалістів з досвідом роботи та керівників, цілий відділ виробничо-технічної служби, а також найняті технічні консультанти на повний супровід Проекту – ТОВ «Антипюр2007», контракт на повний технічний нагляд за виконанням робіт UDHEEP-KHE-QCBS-01 ВІД 23.08.2017. В звітах не конкретизовано обсяг робіт та фактичну участь ІК, що особливо актуально у періоді 2020-2021 рік, коли не проводились фактичні роботи, то за чим був нагляд, працювали переважно консультанти, викликає сумніви щодо реальності наданих послуг та потребує вивчення правоохоронними органами.

- Підготовка проектної документації стадія РД для реконструкції теплових мереж в м. Херсоні, виконавець ФОП Демчук О.В., контракт UDHEEP-KHE-OS-IC-07 від 02.01.2020р. В ході перевірки досліджено процедуру укладання договору з цим ІК.

Процедури відбору консультантів/ експертів та розробки контрактів, які регулюють їх послуги, повинні бути прозорими, і вони також мають гарантувати виконання роботи у найбільш економічно вигідний спосіб, тобто що послуги мають належну якість, придбано за економічними цінами та виконано у відповідний час.

Консультант повинен бути відібраний відповідно до процедури відбору індивідуального консультанта (IC procedure), яку викладено в Посібнику

Світового банку: «Посібник: відбір та найм консультантів в рамках позик МБРР та кредитів і грантів МАР позичальниками Світового банку» в редакції від січня 2011 року зі змінами від липня 2014 року («Посібник з відбору та найму консультантів»), що містить політику Світового Банку стосовно конфлікту інтересів.

Підприємством розроблене технічне завдання (ТЗ) до процедури закупівлі послуг індивідуального консультанта з розробки детальної проектної документації (стадія «Р») на реконструкцію теплових мереж у м. Херсоні за компонентом UDHEEP-KHE-OC-IC-07 та 21.08.2019р. направлене на погодження Керівнику ЦГУП Проекту С.Терлецькому.

ТЗ передбачає завдання консультанту **підготувати Детальну проектну документацію (стадія «Р») на реконструкцію теплових мереж у м. Херсоні для кожної ділянки трубопроводу**, моніторинг за процесом експертизи розділів, що були скориговані, відповідно до вимоги Постанови КМУ від 11.05.2011р. №560 від 10.06.2017р. до їх затвердження, включаючи реагування на коментарі/рекомендації експертів, виправлення будь-яких недоліків тощо. Консультант повинен підготувати зміни до першої стадії Проектної документації для повторної державної експертизи, затвердити їх із Засновником та подати ці документи на експертизу. Усі витрати, пов'язані з експертизою, покладаються на Замовника. Організувати авторський нагляд у період будівництва. Передбачені етапи виконання із формуванням звітів щодо кожного етапу та надання остаточного варіанту проектної документації з урахуванням всіх рекомендацій Замовника. Надати Замовнику у кількості 4 примірників в паперовому вигляді та 1 примірник на електронному носії (в електронному форматі, в якому виконувалася відповідна частина документації) і в форматі PDF- це повна сканована копія проектної документації з усіма необхідними підписами, все повинно бути сформовано в один файл і відповідати тому в паперовому носії. Кошторисну документацію надати в електронному вигляді.

15 жовтня 2019 року на ргозого розміщено Запит на виявлення зацікавленості (консультаційні послуги) та технічне завдання, кінцевий термін подання резюме а супроводжувальних документів зацікавленими особами до 12.00 до 05.11.2019р. на електронну адресу, зазначену в запиті [rpmu_khe@ukr.net/](mailto:rpmu_khe@ukr.net)

На запит 01.11.2019р. надійшла пропозиція від О.Погіба з пакетом супровідних документів, засвідчена штампом підприємства вх..№134-МБ від 01.11.2019р. роздруківка з електронної пошти зазначеної ел.адреси.

Лист від 04.11.2019р. №245-32/МБ на керівника ЦГУП Проекту щодо подовження кінцевого терміну подання документів учасниками до 12.00 19.11.2019р., в зв'язку з отриманням пропозиції лише від одного учасника. Згода від керівника ЦГУП Проекту висловлена у листі №0511/1 від 05.11.2019р. та подовжено кінцевий термін подання документів учасниками до **19.11.2019р.** Підприємство 06.11.2019р. розмістило інформацію про продовження кінцевого терміну подання пропозицій учасників до цієї дати.

В папці документів щодо підготовки та проведення цієї закупівлі, знаходиться копія резюме іншого кандидата Мітленко Т.В., завірена штампом підприємства вх..№144-1-МБ від 19.11.2019р., але відсутні засвідчення того, що ці документи поступили на відповідну ел.адресу та відсутні підтвердження кваліфікації кандидата у відповідності до вимог, зазначених у Запиті.

В наявності є Протокол №ОС-ІС-07/1 від 19.11.2019р. засідання тендерного комітету МКП «Херсонтеплоенерго», склад: Бурман Б.П. (голова), Воробко В.В., Крісанова Н.К., Маковецький Д.Ю., Первиненко В.Є., яким зазначено, що **за контрактом №UDHEEP-KHE-CQ-02 Консультантом для реконструкції мереж теплопостачання розроблено документацію стадії «П», що недостатньо для проведення робіт, тому необхідно придбати послуги індивідуального консультанта, який здійснить розробку необхідної документації, буде супроводжувати її на стадії проведення державної експертизи та здійснюватиме авторський нагляд за процесом проведення робіт.** Первиненко В.Є. повідомила, що до 12.00 19 листопада 2019р. до МКП «Херсонтеплоенерго» електронною поштою надійшло 3 пакети документів від Погіби О.В., Демчука О.В., Мітленко Т.В. Члени тендерного комітету вирішили створити робочу групу з оцінки цих учасників.

В наявності є лист від підприємства №142-МБ/В від 19.11.2019р., вручений директору ПП Котломонтажналадка-Інвест Демчуку Олександрю про те, що отримані поштою документи для участі у закупівлі послуг були від юридичної особи та не відповідають умовам закупівлі, так як процедура передбачає закупівлю послуг індивідуального консультанта. Також цим листом, директор підприємства С.Харченко запропонував подати документи у якості фізичної особи-підприємця для дотримання технічного завдання та правил Світового Банку.

У відповідь на отриманий лист, Демчук О. надає документи для участі у міжнародних торгах UDHEEP-KHE-OC-IC-07 на закупівлю послуг індивідуального консультанта з розробки детальної проектної документації 21.11.2019р. (супровідний лист та вх..номер№146-1МБ від 21.11.2019р.).

Таким чином, його визнають учасником закупівлі за межами строків і не дотриманням процедури закупівлі.

Тендерний комітет визначає Демчук О. на першому місці оціночного рейтингу та доручає підготувати оціночний звіт за правилами Світового банку та направити його на розгляд та погодження ЦГУП, Протокол № ОС-ІС-07/2 від 24.12.2019р. **За наслідками протоколу, у підготовленому оціночному звіті від 24.12.2019р. зазначається недостовірна інформація щодо отриманих резюме кандидатів, та строків отримання їх розгляд та оцінювання та зазначається як перевага наявність у Демчука О. попереднього досвіду роботи з комунальним підприємством, але це є скоріше ознака дискримінації або змови.** Листом від 26.12.2019р. №2612/1 Керівник ЦГУП повідомив про відсутність заперечень щодо оціночного звіту, ґрунтуючись на оціночний звіт, що містив не достовірну інформацію про проведену процедуру.

Таким чином, виконавцем цих послуг визначений Демчука О. з порушеннями застосованої підприємством процедури в частині термінів отримання інформації та її фальсифікації у відповідних протоколах.

Послуги передбачають створення проектної документації стадії Р для реконструкції теплових мереж (біля 18км.) на основі розробленої документації стадії «П» за контрактом №UDHEEP-KHE-CQ-02 Консультантом ТОВ «АКВА-ЛЮКС ВІННИЦЯ», контракт завершено у 07.2019р. В ході перевірки було запитано підтвердження актом приймання – передачі від ТОВ «АКВА-ЛЮКС ВІННИЦЯ» отримання проектної документації стадії «П» та її експертизу, документи не були надані, відповідно не надано документального підтвердження отримання

ФОП Демчуком О. для подальшого проектування.

За контрактом для 1 стадії виконання ІК повинен провести повне натуральне (фізичне) обстеження ділянок тепломереж та підготувати звіт про початок робіт (додаток С до контракту), підтвердження виконання першої стадії контракту не надано, надано акт здавання – приймання послуг №1 від 28.02.2020р. на суму 35000,00дол.США.

За контрактом для 2 стадії виконання ІК повинен розробити оптимальні проектні рішення, робочі креслення, звіти про хід робіт, згідно етапів робіт, підтвердження виконання другої стадії контракту не надано, надано акт здавання – приймання послуг №1 від 28.02.2020 р. на суму 45000,00 дол.США.

З контрактом для 3 стадії виконання ІК повинен підготувати фінальний звіт про виконані роботи, погодити у замовника проектну документацію та супроводити процес проходження експертизи проекту, підтвердження виконання третьої стадії контракту не надано, надано акт здавання – приймання послуг №3 від 16.10.2020р. на суму 19000,00 дол.США.

Таким чином, вартість послуг, визнана керівництвом в актах склала 99000,00 дол.США (2626803,00 грн.) але на підтвердження виконання не було надано жодного документу, передбаченого контрактом на протязі дії, які свідчать про фактичне виконання робіт, тому не є можливим переконатися у реальності наданих послуг.

Не підтвердження надання послуг чи ґрунтовні сумніви щодо їх обсягу, прийнятого підприємством, можуть свідчити про ознаки заволодіння коштами підприємства без фактичного надання послуг.

Загалом діяльність ІК профінансовано на 85% , що є неприйнятним, так як стан виконання проекту всього 21%. Крім того, недалекоглядна політика використання ІК призвела до росту витрат до 5,3 % від загального використання коштів, що перетворює Проект із привабливого з низькими витратами на обслуговування на досить витратне.

Рекомендувати керівництву підприємства розробити концептуальне бачення виконання Проекту у довготривалій перспективі, терміново переглянути використання ІК, адже підприємство не може собі дозволити додаткові витрати, активізувати роботу з іншими підрядниками, особливо по проблемним контрактам, взяти під особливий контроль діяльність консультанта за технічним наглядом за виконанням робіт в м. Херсоні

ТОВ «Антипюр2007» - затребувати звіти з технічного нагляду та проаналізувати їх на фактичне виконання, адже при перевірці такі звіти надані не були, тому використання коштів на оплату послуг ТОВ «Антипюр2007» у періоді 2020 рік та 1 кв. 2021р. є не підтвердженим за цільовим напрямком та доцільністю. Крім того, було оформлено депутатський запит на надання пояснень стосовно діяльності, яку проводила ця компанія у періоді, коли не було будівельно-монтажних робіт за проектом. Адже зі слів представника, нібито досягнута домовленість між керівництвом підприємства (на той час) та керівництвом ТОВ «Антипюр2007» (технічний нагляд) та підрядником щодо внесення змін та формування остаточної технічної документації після проведення робіт. Тобто представник технагляду фактично визнає, що існує суттєві невідповідності з проектом, але чи були вони узгоджені з замовником, яким чином це відбувалось та як вплинуть такі зміни в цілому на експлуатацію проекту, наскільки змінився кошторис витрат – на ці питання не має відповіді і досі.

Окремі майнові питання.

Підприємство несе витрати на утримання виведених із експлуатації об'єктів, не маючи на це відповідного джерела фінансування.

Котельня «Енергія» вул. Комунальна, 77, розташована на земельній ділянці площею 1,8509 га. Станом на грудень 2007 року котельня перебувала у справному стані, про що свідчать акти перевірки та ревізії устаткування. На підставі наказу №314 від 03.12.2007р. котельня виведена у резерв (директор Бурман Б.Ф.). Наказом №42 від 31.01.2011р. котельня виведена із експлуатації, наказ не надано (директор). У відповідності до наданої відомості по об'єктам основних засобів, які рахуються за цією котельнею слідує, що за період з дати виведення з експлуатації (01.2011р.) по теперішній момент (01.06.2021р.) без змін у кількісному обчисленні. За пояснень заступника директора Войтенко А., котельня не придатна до експлуатації у нинішньому технічному стані. Фактична наявність майна на об'єкті потребує термінової інвентаризації та з'ясування причин не придатності, адже цей об'єкт перебував у повністю робочому стані. Щорічні витрати 750-800 тис.грн.

Котельня №2 Нафтогавань, розташована на земельній ділянці площею 0,0429га, виведена із експлуатації Наказом №324 від 31.12.2010р. , пояснень щодо причин не використання не надано, сплачується податок на землю, забезпечення збереження майна під питанням. Щорічні витрати 1,5 тис.грн.

Котельня №2 вул. Д.Говарда, 65 (Степанівка), виведена із експлуатації Наказом №б/н від 04.09.2019р., за наслідками передачі 250 кв.м. цієї котельні в оренду ТОВ «Теплоінвест-Таврія» через управління ком власності. Однак теплова мережа на утримання підприємства, використовувалась у господарській діяльності орендаря без компенсації останнім вартості транспортування та утримання, чим було нанесено збитки підприємству. Потрібно запросити пояснень у керівника відділу коммайна щодо умов укладання договору оренди та перевірити додержання проведених процедур

передачі комунального майна у оренду. У разі невідповідності, терміново розпочати процедуру повернення майна із оренди. У разі дотримання законодавства зобов'язати укласти договір на компенсацію витрат підприємству за використання тепломереж та компенсувати за 2019-2020 роки. Фактично, рішення про передачу котельні нанесло збитки підприємству у вигляді витрат на утримання мереж та недоотриманого прибутку, прогнозні загальні втрати оцінюються у сумі 6,0 млн.грн. щорічно. Щорічні витрати 0,7 тис.грн. на сплату земельного податку та значна сума на утримання мереж.

Звертаємо увагу щодо наявних значних земельних ділянок, на яких розташовані допоміжні об'єкти, загальна кількість 4,378га., та за які підприємство сплачує земельний податок, на обслуговування наймає персонал, та утримує нерухомість.

№ з/п державного акта	Цільове призначення земельної ділянки	Підрозділ	Код цільового призначення земельної ділянки	№ акта	Дислокація (нова адреса)	Площа, 1 га
1	2					
44	майстерні	ТЕР-2		ЯЯ 328911	Володимира Великого,36	2,5055
65	скл.прим.,гараж	ТЕР-2	11.02	ЯЯ 321477	Запорізька, 140	1,2422
66	склади	ТЕР-2	11.02	ЯЯ 320421	Миколаївське шосе, 11 а	0,1426
67	майстерні	ТЕР-2	11.02	ЯЯ 321474	Острівське шосе, 1	0,4875

Після проведення ретельної інвентаризації, керівництву потрібно оптимізувати використання таких об'єктів або обґрунтувати необхідність подальшого використання. Привести до оптимального значення складські запаси, сформувані бачення використання такої території з огляду на отримання додаткового ресурсу надання в оренду через прозорі механізми.

ТАРИФ

Формування тарифів здійснюється відповідно до статті 20 «Загальні засади формування тарифів на теплову енергію» розділу V «ПРИНЦИПИ ГОСПОДАРЮВАННЯ У СФЕРІ ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ» Закону України «ПРО ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ» (із змінами) де зазначено, що тарифи на теплову енергію повинні забезпечувати відшкодування всіх економічно обґрунтованих витрат на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії і згідно з Порядком формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування, постачання, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 червня 2011 р. № 869 «Про

забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги» (із змінами).

Тарифи, які встановлені для підприємства з 01.12.2018 року рішенням виконавчого комітету Херсонської міської ради від 18.12.2018 № 422 «Про встановлення міському комунальному підприємству «Херсонтеплоенерго» тарифів на послугу з централізованого опалення, що надається населенню, теплову енергію для потреб релігійних організацій, бюджетних установ та інших споживачів м. Херсона»:

-проектні тарифи на послугу з централізованого опалення для населення, які були надані на затвердження, склали **1 864,66 грн/Гкал** (з ПДВ);

-рішенням виконавчого комітету Херсонської міської ради було скориговано в бік зменшення тарифи для категорії споживачів «Населення» для запобігання зростання соціальної напруги та враховуючи низький рівень життя населення, до рівня **1 621,08 грн/Гкал** (з ПДВ);

тобто для підприємства вищезазначеним рішенням встановили економічно необґрунтовані тарифи, зазначивши при цьому, що буде надаватись фінансова підтримка з місцевого бюджету на виплату заробітної плати з податками та зборами, на сплату за енергоносії.

Таким чином:

- за підсумками 2018 року **окупність** фактичних витрат чинними тарифами в середньому складає **85,0%**, у тому числі для населення – **82,9%**; для бюджетних установ – **94,9%**; для інших споживачів – **90,7%**; релігійних організацій – **83,3%**.
- за підсумками 2019 року **окупність** фактичних витрат чинними тарифами склала в середньому – **92,3%**, у тому числі для населення – **90,9%**; для бюджетних установ – **105,6%**; для інших споживачів – **104,6%**; релігійних організацій – **100,0%**.
- за підсумками 2020 року **окупність** фактичних витрат чинними тарифами склала в середньому – **90,7%**, у тому числі для населення – **88,9%**; для бюджетних установ – **99,7%**; для інших споживачів – **110,1%**; релігійних організацій – **110,0%**.

Отже, за період з 01.01.2018 року по 31.12.2018 року обсяг заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію складає 45287,67 тис. гривень, в тому числі для населення – 42167,22 тис. гривень. У вказаному періоді було надано фінансову допомогу підприємству, тобто відшкодовано з бюджету різниці в тарифах на загальну суму **13025,46** тис. гривень, залишок невідшкодованої суми – **32262,20** тис. гривень.

За період з 01.01.2019 року по 31.12.2019 року обсяг заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію складає 21313,65 тис. гривень. У вказаному періоді було надано фінансову допомогу підприємству, тобто відшкодовано з бюджету різниці в тарифах на загальну суму **12500,50** тис. гривень, залишок невідшкодованої суми – **11498,27** тис. гривень.

За період з 01.01.2020 року по 31.12.2020 року обсяг заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію складає 24025,75 тис. гривень, в тому числі для населення – 24422,24 тис. гривень. У вказаному періоді було надано

фінансову допомогу підприємству, тобто відшкодовано з бюджету різниці в тарифах на загальну суму **24200,00** тис. гривень.

У зв'язку із значними змінами, що відбулись у законодавстві й керуючись Законом України від 09.11.2017 року № 2189-VIII «Про житлово-комунальні послуги» (далі – Закон України «Про житлово-комунальні послуги»), а також вимогами постанови Кабінету Міністрів України № 869 «Порядок формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з постачання теплової енергії і постачання гарячої води» (далі – Порядок № 869) із змінами внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 10.06.2020 року № 467, МКП «Херсонтеплоенерго» здійснило повний перегляд тарифів на теплову енергію, послугу з постачання теплової енергії, а також їх структур на плановий період тривалістю 12 місяців на опалювальні періоди 2019/2020рр та 2020/2021 рр.

Зазначеним Порядком № 869 передбачено щорічне встановлення тарифів на послуги з постачання теплової енергії до початку опалювального сезону. А відповідно до Закону України «Про житлово-комунальні послуги» комунальними послугами є, зокрема, послуги з постачання теплової енергії.

Рішенням виконавчого комітету Херсонської міської ради від 05.10.2020 року №310 «Про встановлення міському комунальному підприємству «Херсонтеплоенерго» тарифів на теплову енергію та послугу з постачання теплової енергії для потреб населення, релігійних організацій, бюджетних установ та інших споживачів м. Херсона», на теплову енергію, її виробництво, транспортування з урахуванням витрат на утримання ЦТП, транспортування без урахування витрат на утримання ЦТП, постачання і послугу з постачання теплової енергії на опалювальний період 2020-2021 років були встановлені з 05.10.2020 року нові тарифи.

Скасування попередніх рішень про встановлення тарифів на послугу з централізованого опалення доцільно здійснювати лише **після переходу усіх споживачів на нові договори** про надання послуг з постачання теплової енергії.

Тому, з метою забезпечення єдиного підходу до реалізації вимог чинного законодавства та уникнення його різночитань, враховуючи роз'яснення Мінрегіону щодо відносин зі споживачами комунальних послуг в умовах перехідного періоду, а саме: переходу на нові договори про надання комунальних послуг, що укладатимуться за правилами, визначеними Законом України «Про житлово-комунальні послуги» та відповідно до типових договорів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 року № 830 «Про затвердження Правил надання послуги з постачання теплової енергії і типових договорів про надання послуги з постачання теплової енергії», окремо для різних моделей організації договірних відносин, **рішенням виконавчого комітету Херсонської міської ради від 17.11.2020 року № 356** внесені зміни до рішення виконавчого комітету міської ради від 05.10.2020 року № 310 «Про встановлення міському комунальному підприємству «Херсонтеплоенерго» тарифів на теплову енергію та послугу з постачання теплової енергії для потреб населення, релігійних організацій,

бюджетних установ та інших споживачів м. Херсона», яким скасовано пункт щодо втрати чинності рішення виконавчого комітету міської ради від 18.12.2018 року №422 «Про встановлення міському комунальному підприємству «Херсонтеплоенерго» тарифів на послугу з централізованого опалення, що надається населенню, теплову енергію для потреб релігійних організацій, бюджетних установ та інших споживачів м. Херсона».

Поряд з цим, Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань у сфері надання житлово-комунальних послуг» (законопроект 2458), яким запроваджуються публічні договори про надання комунальних послуг не підписано (не діяв).

Враховуючи вищевикладене, МКП «Херсонтеплоенерго» не мало законних підстав для застосування тарифів на послугу з постачання теплової енергії, затверджених рішенням виконавчого комітету міської ради від 05.10.2020 року № 310.

При цьому, після 01.05.2019 року у органів місцевого самоврядування відсутні законодавчі підстави щодо коригування «старих» тарифів на комунальні послуги (з централізованого опалення), що надаються.

Варто зауважити, що нормативно-правові акти, які затверджені Кабінетом Міністрів України та Мінрегіоном на виконання вимог Закону можуть застосовуватися лише в умовах переходу на нові договірні відносини. Зазначене ж стосується і Порядку формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з постачання теплової енергії і постачання гарячої води, централізоване водопостачання та централізоване водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 року №869 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 03.04.2019 року № 291) і Методики розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг, затвердженої наказом Мінрегіоном від 22.11.2018 року №315, зареєстрованим в Мін'юсті 28.12.2018 року за №1502/32954.

Тож до моменту укладення нових договорів про надання комунальних послуг за вимогами і правилами Закону «Про житлово-комунальні послуги», нарахування плати за комунальні послуги здійснювалось відповідно до договорів, укладених до 01.05.2019 року і за тарифами, встановленими до 01.05.2019 року (на послугу з централізованого опалення), а підприємство тим часом несло значні збитки внаслідок стрімкого зростання цін на енергоресурси (природний газ, послуга з розподілу природного газу, електроенергія) через неможливість їх коригування.

Тобто, МКП «Херсонтеплоенерго» протягом опалювальних сезонів 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021 років використовувало необґрунтований (нижче рівня собівартості) та не скорегований на протязі дії тариф для населення та не мало законодавчого підґрунтя для його перегляду, до того ж не мало право на включення інвестиційної складової для повернення кредитних коштів та платежів, тому що цей механізм за розглядаємий період було передбачено через затвердження тарифу НКРЕКП, за наслідками несвоєчасного введення засобів обліку, фактично маніпулювання з цим,

підприємство формально не відповідало критеріям, та затвердження тарифу проводилось на місцевому рівні з подальшим компенсаторним механізмом покриття збитків за рахунок місцевого бюджету.

Терміново необхідно підготувати пакет документів для встановлення обґрунтованого тарифу, передбачивши інвестиційну складову, подати на розгляд регулятора, щоб встигнути до початку нового опалювального сезону, адже використання «старого» тарифу знову приведе до значних збитків, щонайменше прогнозне до 25 млн. грн. тільки на поточну діяльність, крім того покриття наступних платежів з тіла кредиту та відсотків.

Пропозиції тимчасової контрольної комісії

У нашому звіті ми принаймні запропонували деякі кроки, вважаємо що терміново повинна бути розроблена виконавчим комітетом, як основним наглядовим органом, та затверджена рішенням сесії річна антикризова програма діяльності МКП "Херсонтеплоенерго", яка повинна забезпечити:

1. Оптимізацію організаційної структури управління підприємством – введення наглядової ради, завданням якої є розробка стратегії діяльності підприємства у відповідності до стратегії тепlopостачання у місті Херсоні та впровадження антикризових дій; перегляд та обґрунтування посад і посадових окладів, їх прив'язка до результату роботи, відмова від послуг консультантів.

2. Контроль та управління фінансовим ресурсом - впровадження щомісячного бюджету про рух грошових коштів (план/факт), затвердження платіжного календаря та неухильного їх виконання керівництвом з подальшим звітуванням. Це дозволить спланувати навантаження на місцевий бюджет, адже достовірно не розраховано касовий розрив та період надання такої допомоги. Тільки за наступні два-три місяці підприємство буде щонайменше потребувати допомоги до 100млн. гривень – це і згідно угоди передоплата за газ, і розстрочені обов'язкові заборгованості і зобов'язання за кредитними угодами, адже в тарифі не має ресурсу на це. Скільки та на яких умовах надавати ці кошти – потрібно вже зараз прогнозувати.

3. Проведення повного та всебічного, достовірного аудиту майна, ревізії «тупікових точок», економічно збиткових ділянок тепломереж, аварійних ділянок – ігнорування цих проблем це прямий шлях до збільшення обсягів фінансування за рахунок місцевого бюджету. Один приклад – постійно аварійна тепломережа по вул.К.Маркса, на ліквідацію аварій на якій іде до 100тн. води, які потрібно додатково нагріти, а це додаткові витрати. Тобто підживлюючі насоси працюють, тисячі кубів теплового ресурсу зливаються невідомо куди. І все це лягає на плечі споживачів.

Забезпечити повну фіксацію теплових втрат, сьогодні є лише розрахункове значення «так як треба», тому що не має повного обладнання

будинків засобами обліку, десь 30 відсотків не оснащені. Не має лічильників на скважинах, або не працюють, виникають питання комерційного обліку на кордоні зі споживачами.

Всі баланси мають сходитися між собою з відхиленням 5-7%, які припустимі для теплових втрат. По факту ці баланси ніхто зараз не може звести, тому що немає навіть системи автоматизованого комерційного обліку, яка би об'єднала всі локальні лічильники. Тому не може бути достовірно визначено, а скільки саме маємо відсотків теплових втрат. Цей відсоток – віртуальний. Отже, **сьогодні ми не знаємо реальний стан теплоцентралі.** Ревізія абонентів та коректність нарахування потребують негайної роботи, бо це є маніпуляція з балансом тепла для включення у тариф якомога більший відсоток теплових втрат та є викривленням економічних очікувань від запровадження тарифів і антикризова програма повинна передбачити таку ревізію та подальше коригування програми за результатами ревізії.

4. Участь підприємства у реструктуризації боргів у відповідності до ЗУ «Про заходи, спрямовані на подолання кризових явищ та забезпечення фінансової стабільності на ринку природного газу». Забезпечити повний аналіз заборгованості з формуванням пакету документів для участі та узгодження графіку щомісячних виплат по реструктуризованим сумах боргу та сумах пені і штрафів на списання. Ми також повинні розуміти, що виконання цього графіку погашення буде можливим з боку підприємства лише за умови фінансування з місцевого бюджету, адже тариф не передбачає формування резерву таких виплат. **За даними підприємства така заборгованість перед ПАТ НАК Нафтогаз України сягає 220млн.грн., при реструктуризації якої щомісяця треба оплачувати орієнтовно 3,5млн.грн.** Цих коштів у підприємства не має, у тарифі вони не можуть бути закладені, залишається або розпродати комунальну власність (наприклад металобрухт) щоб частково покрити борг, але постає питання прозорості таких обороток, або фінансування місцевого бюджету. **Терміново потрібно річний прогноз по руху коштів з щомісячним календарним планом платежів. Тоді будуть зрозумілими касові розриви та скільки ресурсу це потребує.**

5. Впровадження програми зниження заборгованості споживачів. Антикризова програма повинна запропонувати заходи щодо скорочення заборгованості, мотивування населення на прискорення оплат та розуміння солідарної відповідальності за неплатежі. Наприклад, передбачати запровадження бонусної системи знижок, для прискорення оплат та інші мотиваційні фактори.

6. Впровадження застосування тендерних процедур із обсягу закупівель, наприклад з 25000грн. Така методика вже використовується багатьма компаніями, які намагаються вести діяльність прозоро та економно, як наслідок – значна економія грошових коштів на закупівлях.

7. Тарифна політика

Наразі підприємство підготувало та розпочало процедуру встановлення тарифів на новий опалювальний період, за оцінками зростання тарифів для населення передбачається на 50 відсотків та у півтора рази для бюджетних споживачів.

Місцевою владою повинно бути забезпечено прийняття економічно обгрунтованих тарифів, або бути передбачено компенсацію різниці у тарифі у разі прийняття знижених тарифів. Скільки буде навантаження на місцевий бюджет при такому розвитку подій ще не відомо, потрібно вже зараз вивчати це питання, де відповідні доручення, призначення відповідальних осіб?

Чи можуть бути розрахунки тарифів прозорими за наявної системи обліку? Адже сьогодні не у всіх будинках встановлені навіть будинкові лічильники тепла. Тобто по суті ніхто не знає, скільки тепла використовують споживачі, а скільки його втрачається через неутеплені труби, аварії тощо. Риторичне питання, але населення повинно розуміти скільки загалом коштує послуга, якої якості і яке навантаження бере на себе міська рада.

8. Важливе питання, яке керівництво міста взагалі ігнорує:

Якою є стратегія теплопостачання у місті Херсоні на рік, три, п'ять та навіть десять років?

Терміново керівництву міста потрібно визначитися або сформувані такий орган, який розробить стратегію у найкоротший термін, хоча би перше бачення. І тоді у кожній новій місцевій владі не буде спокуси хаотичних дій:

«одного разу вирішили та вклали кредитні кошти у модернізацію устаткування і переоснащення мереж, до речі на довготривалій основі та під гарантії міста;

іншим разом вирішили, що навіщо централізована система теплопостачання, а будемо встановлювати автономне опалення...»

Це неприпустимо та легковажно, хто спрогнозував наслідки таких заяв, особливо напередодні опалювального сезону.

У Законі “Про теплопостачання” зазначається: “Державна політика у сфері теплопостачання базується на принципах оптимального поєднання систем централізованого та автономного теплопостачання відповідно до затверджених місцевими органами виконавчої влади схем теплопостачання з періодом перегляду п'ять років”. Але це в законі. Що насправді?

Про оптимальне поєднання взагалі не йдеться. Морально застаріла схема теплозабезпечення міста побудована лише системами централізованого теплопостачання, а планування газових, електричних мереж по суті не здійснюється. Проте цим потрібно займатися в комплексі. Тому що, якщо виникне спокуса перевести половину міста на газове опалення або на електричне, то треба бодай перекласти мережі, а хто за це заплатить, знов мешканець Херсона?

Схема теплопостачання повинна передбачати довготривалий горизонт планування, мати обов'язок аналізувати наявність альтернативних

палив, скидного тепла, використання цих джерел для теплозабезпечення, районування, визначати питання щільності, тобто дозволяти говорити, **де можна робити індивідуальні системи опалення, а де не варто тощо. І тільки після прийняття такої схеми можливі заяви та подальші дії реалізації.**

У будь-якому місті процес реформування, модернізації тепломереж має бути частиною загального муніципального плану розвитку міста, щоб було розуміння, де місто дає дозвіл на будівництво багатоповерхових будинків, і щоб ми розуміли, чи треба туди тягнути газові труби, чи потрібно там робити потужні електричні мережі. Такі речі мають плануватися комплексно.

Проте починати треба з того, що місто мусить мати картинку свого споживання, щоб зрозуміти, де воно є і куди хоче прийти.

Керівництво міста повинно негайно розпочати розробку загальної енергетичної стратегії міста. Такі проекти не на один виборчий період з постійною зміною напрямків, адже в такому разі ми будемо повертатися назад, а повинні рухатися вперед.

9. Подальша участь підприємства у проекті Світового банку «Підвищення енергоефективності в секторі централізованого тепlopостачання України».

З огляду на відсутність зрозумілої стратегії розвитку виникають такі спокуси «згорнути» все та «зеконотити». Якщо, на думку керівництва міста, не потрібне впровадження таких програм, то потрібно обґрунтувати таку позицію, підкріпити розрахунками де взяти кошти на відновлення системи, адже це «радянська система», яка вже на межі ресурсу, та звісно потребує інвестицій або заявити про інші наміри, бо мешканці повинні розуміти, чи будуть вони з теплом, що буде у перспективі, яким чином виконавчий орган розпоряджається комунальної власністю. Потрібно пояснити, що робити з оплаченими проектами на відновлення мереж, які так і залишаться проектом, хто тоді компенсує понесені витрати, адже кошти вже витрачені. Хто буде відповідальним за наслідки аварій на цих ділянках, адже ми і так втратили практично рік.

Керівництво Підприємства запропонувало три варіанти подальшої реалізації проекту, відповідне звернення направлено на міського голову,

- усі вони передбачають остаточне виконання контракту №UDHEEP-KHE-ICB-04-1 від 09.08.2018 року, Компанія «ЕНЕРТЕКС» (Франція) з Представництвом в Україні «ПРЕДСТАВНИЦТВО «ЕНЕРТЕКС» щодо Реконструкції п'яти котелень та центрального теплового пункту в м. Херсон у сумі 1414,3 тис. дол. США.

відмінність їх між собою у наступному:

додатково передбачається продовжити проект **Реконструкція котельні по вул. Богуна (Ілліча), 95** в м. Херсон, контракт №UDHEEP-KHE-ICB-04-2 від 16.05.2019 року. Компанія «ЕНЕРТЕКС» (Франція), а саме сплатити митні

платежі для отримання котла та остаточної вартість за контрактом, разом **9520,0 тис.дол.СШ.**;

додатково передбачається продовжити виконання контакту №UDHEEP-KHE-ICB-04-3 від 05.03.2020 року. Консорціумом ТОВ «Прогрес-92» та Корпорація «Енергоресурс-інвест» по **Реконструкції теплових мереж в місті Херсон з остаточною оплатою 4139,8 тис.дол.США;**

додатково передбачається виконання контракту №UDHEEP-KHE-ICB-07 від 12.12.2019 року. **Реконструкція теплових мереж з встановленням індивідуальних теплових пунктів в місті Херсон у сумі 1446.4 тис.дол.США**

додатково передбачається **оплата консультаційних послуг**, які і досі нараховуються актами, у сумі **13,6 тис.дол.США** та технічного нагляду за виконанням робіт в м.Херсон за контрактом №UDHEEP-KHE-QCBS-01 від 23.08.2017 року з ТОВ "Антипюр2007" у сумі **70,0 тис.дол.США.**

10. Терміново потрібно забезпечити **введення в експлуатацію п'ять котелень та ЦТП**, тому цей проект безумовно вимагає завершення, інші запропоновані проекти потребують ретельного фахового вивчення та аналізу ризиків.

Тобто якщо зупиняємося на цьому етапі, то **що робити з котлом** – реалізувати, за якими цінами та кому, та чи зможемо покрити витрати на придбання, що з можливими санкціями у разі розірвання контракту, чи маємо юридичне підґрунтя для цього. Устаткування вже на кордоні та потребує митних процедур, які наслідки у разі його неприйняття та розірвання контракту, вірогідність та терміни повернення передоплати у такому разі. **Маю думку, що для запобігання втрат громади у розмірі попередніх авансів та судових розглядів обачним було би проведення розмитнення та тоді вирішувати подальшу долю цього котла, звісно, якщо він відповідає заявленій технічній документації та комплектності.**

Якщо відмовляємось від реконструкції теплових мереж, то що робити з тими проектами, які вже оплачені, славнозвісні 100 тис.дол.США на другу стадію проектування та інші витрати, можливо треба передбачити впровадження за рахунок коштів місцевого бюджету на протязі 3-5 років. Адже на ці цілі останні роки не було виділено коштів саме тому, що Проектом передбачалось таке фінансування, але керівництво підприємства сумнівно цим скористалося, затягнувши процес проектування. Для прийняття рішення потрібно мати чіткий календарний план впровадження та підтвердження аварійності запропонованих для реконструкції ділянок теплових мереж. Це питання потребує додаткового обговорення.

Щодо діяльності ТОВ "Антипюр2007" з технічного нагляду, до речі до цієї компанії було багато запитань, що наразі зроблено невідомо, чи

можливо введення котелень вже без їх «діяльності», або це технічно неможливо.

Керівництвом міста не організовано фахову дискусію щодо оцінки ризиків реалізації проекту, можливої зміни напрямків або більш актуальних проблем, які місто могло би вирішити за допомогою цієї програми, все зведено до блокування її запровадження. Тоді потрібно прийняти публічне рішення, проголосувати в сесійній раді, адже це не рівень рішень підприємства.

Тобто є багато питань на які наразі не має відповіді, але без цього неможливо прийняти ефективне рішення. **Пропоную рішенням сесії наділити повноваженнями тимчасову контрольну комісію Херсонської міської ради для дослідження питання подальшої участі підприємства у проекті Світового банку «Підвищення енергоефективності в секторі централізованого теплопостачання України» та надання обґрунтованих пропозицій.**

Ще важливе питання використання теплових мереж, які є власністю громади, у своїй діяльності АТ «Херсонська ТЕЦ», посадовими особами міста не досліджено використання цих мереж, умов та зобов'язань щодо утримання та поновлення мереж, адже підприємство використовуючи їх закладає у тариф витрати на проведення ремонтів, але жодного звіту про використання коштів не надано. З огляду на той факт, що підприємство передано за борги НАК Нафтогаз, чи не залишиться громада без своєї власності – теплових мереж, хто цим питанням переймається та може запевнити, що ситуація контрольована.

Позиція органів самоуправління з піднятих питань повинна бути зрозумілою суспільству, забезпечувати контроль та напрямки дій, інакше і на далі це є обман мешканців м. Херсона.

Голова комісії

Секретар комісії

Альона РОТОВА

Оксана ПОГОМІЙ